

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"**

**для іноземних студентів усіх напрямів підготовки
денної форми навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015

Затверджено на засіданні кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян.

Протокол № 5 від 09.12.2014 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: Баличева Л. В.

Мацюцький В. М.

Р 58 Робоча програма навчальної дисципліни "Історія України" для іноземних студентів усіх напрямів підготовки денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. Л. В. Баличева, В. М. Мацюцький. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 48 с. (Укр. мов.)

Подано перелік компетентностей, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни, її тематичний план та зміст за модулями й темами, наведено плани лекцій і семінарських занять, контрольні запитання для самодіагностики, список рекомендованої літератури.

Рекомендовано для іноземних студентів усіх напрямів підготовки денної форми навчання.

Вступ

Підготовка компетентних фахівців-економістів передбачає засвоєння комплексу навчальних дисциплін, серед яких особливе місце посідає дисципліна "Історія України". Її вивчають не тільки громадяни України, а й іноземці.

Іноземним громадянам потрібно адаптуватися до навчального процесу й повсякденного життя в Україні. Такій адаптації має сприяти вивчення навчальної дисципліни "Історія України".

Іноземні студенти мають свої особливості. Нижчий рівень мовної підготовки – головна із тих особливостей, які відрізняють іноземців від громадян України. Як відомо, іноземці володіють українською й російською мовами гірше, ніж громадяни України. Ще однією із тих особливостей, котрі відрізняють іноземців від громадян України, є нижчий рівень обізнаності іноземних студентів з українською історією. Ця особливість іноземців спостерігається, як правило, на початковому етапі вивчення студентами навчальної дисципліни "Історія України". Нижчий рівень обізнаності іноземних громадян з українською історією пояснюється тим, що вони не вивчали її в середній школі.

Цю програму призначено для іноземних студентів. Її укладено з урахуванням особливостей іноземних громадян.

Укладачі програми врахували також те, що студенти мають окремо вивчати навчальну дисципліну "Історія української культури". Програма передбачає вивчення студентами географічних, політичних, соціальних і економічних аспектів історії України.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузі знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 2	Галузі знань 1401 "Сфера обслуговування", 0305 "Економіка та підприємництво", 0306 "Менеджмент та адміністрування", 0501 "Інформатика та обчислювальна техніка", 0515 "Видавничо-поліграфічна справа"	Денна форма навчання. Нормативна дисципліна
Змістових модулів – 2	Усі напрями підготовки	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 72		1-й
		Семестр
		2-й
		Лекції
		16 год
		Семінарські
		34 год
		Самостійна робота
		22 год
		Вид контролю
Залік		
Тижневих годин: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	

Примітка. Співвідношення кількості годин самостійної роботи до аудиторних занять становить 44 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування в іноземних студентів цілісного уявлення про історію України від найдавніших часів до сьогодення.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

набуття навичок пошуку інформації, що стосується історії України; опанування нової лексики;

засвоєння масиву інформації, що стосується історії України, аналіз різноманітних фактів і явищ, формування власних поглядів і презентація їх в усній і письмовій формах.

Об'єктом навчальної дисципліни є історія України від найдавніших часів до сьогодення.

Предметом навчальної дисципліни є витоки українського народу, процеси українського націо- і державотворення, соціальні трансформації та економічні зміни, які відбувалися на українських землях у різні історичні епохи.

Вивчення навчальної дисципліни "Історія України" іноземні студенти розпочинають, вивчивши навчальну дисципліну "Філософія". У першому та другому семестрах вони вивчають навчальні дисципліни "Російська мова як іноземна" й "Українська мова (за професійним спрямуванням)". Освоєння навчальних дисциплін "Філософія", "Російська мова як іноземна", "Українська мова (за професійним спрямуванням)" розширює можливості щодо вивчення навчальної дисципліни "Історія України".

У свою чергу, знання й навички, здобуті у ході вивчення навчальної дисципліни "Історія України", сприяють засвоєнню таких навчальних дисциплін, як "Історія української культури", "Політологія", "Соціологія".

Студенти здобувають потрібні знання й навички роботи на лекційних і семінарських заняттях. Також велике значення з погляду здобуття потрібних знань і навичок має самостійна робота студентів. Зазначені різновиди навчальної роботи відповідають кредитно-модульній системі організації навчального процесу.

Після вивчення навчальної дисципліни "Історія України" студент повинен:

знати:

історичний понятійно-категоріальний апарат;

хронологічну послідовність історичних подій, що відбувалися на українських землях;

державну належність українських земель у різні історичні періоди;

політичне та соціально-економічне становище українських земель у різні історичні епохи;

вміти:

слухати й розуміти зміст лекцій, використовувати нову лексику;
 конспектувати лекції та рекомендовану літературу;
 знаходити інформацію, що стосується історії України;
 визначати суспільну значущість різноманітних подій сучасного політичного й соціально-економічного життя України;
 виявляти історичні корені сучасних явищ.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Компетентності, які отримують студенти
після вивчення навчальної дисципліни**

Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
Знання витоків українського народу, процесів українського національного державотворення, соціальних трансформацій і економічних змін, які відбувалися на українських землях	українських землях у різні історичні епохи, для визначення суспільної значущості різноманітних подій сучасного політичного й соціально-економічного життя України, виявлення історичних коренів сучасних явищ	Виділяти потрібну інформацію й подавати її в усній і письмовій формах, формувати й висловлювати свою думку, вести діалог	Знаходити інформацію, що стосується історії України, читати й розуміти різні тексти, вчитися систематично

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби

Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії

1.1. Найдавніші людські спільноти й перші держави на території України.

Поява архантропів на території України. Первісні людські стада. Заняття архантропів. Поява кроманьйонців на території України. Виникнення

родових общин і племен. Поява землеробства й скотарства. Трипільська культура. Скіфи. Сармати. Грецькі міста-держави Північного Причорномор'я. Боспорське царство.

1.2. Східні слов'яни в VI – IX ст.

Розселення слов'ян по Європі в V – VII ст., виникнення східнослов'янських племен. Господарство східних слов'ян. Державотворчі процеси на східнослов'янських землях.

1.3. Виникнення й становлення Давньоруської держави.

Об'єднання східнослов'янських Півдня й Півночі, утворення Давньоруської держави. Підкорення київськими князями східнослов'янських племен. Взаємини Київської Русі з Візантією. Боротьба київських князів із печенігами.

1.4. Піднесення й розквіт Київської Русі.

Реформаторська діяльність Володимира Великого. Запровадження християнства як єдиної державної релігії та його наслідки. Державна діяльність Ярослава Мудрого. Соціально-економічний розвиток Київської Русі.

1.5. Феодальна роздробленість Київської Русі. Монгольська навала.

Розпад Київської Русі на окремі князівства наприкінці XI ст. Володимир Мономах та відновлення єдності Давньоруської держави. Остаточний розпад Київської Русі на окремі князівства в середині XII ст. Князівські міжусобиці. Завоювання руських земель монголами. Утворення Золотої Орди та доля Південно-Західної Русі.

1.6. Галицько-Волинська держава.

Виникнення Галицько-Волинського князівства. Внутрішня та зовнішня політика Романа Мстиславича. Розпад Галицько-Волинського князівства після смерті Романа Мстиславича. Данило Галицький та відновлення єдності Галицько-Волинської держави. Розквіт Галицько-Волинської держави. Боротьба Данила Галицького проти монгольського панування. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Галицького.

Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.

2.1. Включення українських земель до складу Великого князівства Литовського. Становище українських земель у складі Литовської держави.

Захоплення литовцями Волині, Чернігово-Сіверщини, Київщини, Переяславщини та Поділля. Становище українських земель у перші десятиліття їх перебування в складі Великого князівства Литовського. Укладення Кревської унії. Виступ литовсько-української опозиції проти реалізації

умов Кревської унії. Ліквідація українських удільних князівств. Укладення Городельської унії. Виступ української опозиції проти реалізації умов Городельської унії. Відновлення Волинського й Київського князівств. Остаточна ліквідація української автономії.

2.2. Експансія Польщі на українські землі.

Завоювання поляками Галичини. Перетворення Галичини на звичайну провінцію Польського королівства. Підписання Польщею Кревської унії як спроба захоплення литовських, білоруських і українських земель. Завоювання поляками Західного Поділля.

2.3. Українські землі у складі Речі Посполитої.

Передумови укладення та зміст Люблінської унії. Особливості економічного розвитку українських земель у складі Речі Посполитої: посилення експлуатації та закріпачення селян. Укладення Берестейської унії та його наслідки для України.

2.4. Виникнення українського козацтва. Заснування Запорозької Січі та її устрій.

Поява козаків у південній частині Наддніпрянщини. Виникнення реєстрового козацтва. Д. Вишневецький і заснування Запорозької Січі. Закони запорозьких козаків. Органи управління Запорозької Січі.

2.5. Роль козацтва в житті України другої половини XV – першої половини XVII ст.

Участь козаків у боротьбі проти татарських і турецьких загарбників. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої половини XVII ст.

Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.

3.1. Народний рух під проводом Б. Хмельницького (1648 – 1657 рр.).

Причини й рушійні сили Козацької революції. Військові успіхи 1648 р. Утворення української козацької держави. Соціально-економічні зміни на визволених українських землях. Битва під Зборовом і укладення Зборівського договору. Битва під Берестечком і укладення Білоцерківського договору. Масове переселення українців на Слобідську Україну. Укладення Переяславсько-Московської угоди. Погіршення взаємин між Військом Запорозьким і Московською державою.

3.2. Громадянська війна і поділ козацької України на дві частини (1657 – 1663 рр.).

Гетьманування І. Виговського й невдала спроба порозумітися з Польщею. Гетьманство Ю. Хмельницького й політичний розкол України.

3.3. Боротьба за возз'єднання козацької України (1663 – 1676 рр.).

Пропольська позиція П. Тетері й промосковська орієнтація І. Брюховецького. Початок юридичного поділу козацької України між Польщею і Московською державою. Гетьманування П. Дорошенка й невдала спроба возз'єднати козацьку Україну за підтримки Туреччини.

Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.

4.1. Українська державність наприкінці XVII – на початку XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи й спроба створити соціальну опору для реалізації плану щодо об'єднання всіх українських земель у межах однієї держави. Причини та наслідки антимосковського виступу І. Мазепи. Діяльність гетьмана у вигнанні П. Орлика.

4.2. Занепад і падіння української автономії.

Наступ російського царизму на автономні права Лівобережної України. Ліквідація Гетьманщини. Остаточне знищення Запорозької Січі. Приєднання Північного Причорномор'я до російських володінь.

4.3. Правобережна Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.

Особливості розвитку Правобережної України під владою Речі Посполитої. Гайдамацький рух на Правобережній Україні. Поділи Речі Посполитої.

Змістовий модуль 2

Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)

Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.

5.1. Колоніальна політика Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій щодо українських земель.

Вплив рішень правителів імперій як визначальний чинник життя українців. Соціально-економічне становище українських земель у першій половині XIX ст. Революція 1848 – 1849 рр. і скасування кріпосного права в Західній Україні. Політика уряду Австрійської (Австро-Угорської) імперії щодо Західної України й особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX – на початку XX ст. Модернізаційні перетворення в Російській імперії в 60 – 70-х рр. XIX ст. Політика уряду Російської імперії щодо Східної України й особливості соціально-економічного розвитку східноукраїнських земель у другій половині XIX – на початку XX ст.

5.2. Український національний рух наприкінці XVIII – на початку XX ст.

Зародження українського національного руху. Особливості першого етапу національного руху у Східній і Західній Україні. Кирило-Мефодіївське товариство. Національний рух на західноукраїнських землях під час революції 1848 – 1849 рр. Громадівський рух у Східній Україні. Переміщення центру національного руху до Західної України. Виникнення західноукраїнських політичних партій. Політизація національного руху у Східній Україні. Національний рух на східноукраїнських землях під час і після революції 1905 – 1907 рр.

5.3. Україна під час Першої світової війни. Утворення й діяльність Центральної Ради.

Початок Першої світової війни. Перетворення українських земель на об'єкт експансії. Утягнення українців у братовбивче протистояння. Ставлення до війни українських політичних партій Західної та Східної України. Бойові дії на українських землях. Спустошення й зниження рівня життя людей як наслідки війни. Лютнева революція в Росії та утворення Центральної Ради. Проголошення автономії України. Прихід до влади в Росії більшовиків. Проголошення Української Народної Республіки. Перша українсько-більшовицька війна. Проголошення незалежності Української Народної Республіки.

5.4. Українська Держава.

Передумови приходу й прихід до влади П. Скоропадського. Постанова Української Держави. Внутрішня й зовнішня політика П. Скоропадського.

5.5. Директорія Української Народної Республіки.

Утворення й прихід до влади Директорії. Відновлення Української Народної Республіки. Внутрішня політика Директорії. Боротьба проти більшовиків і білих 1919 р. Укладення військового союзу з Польщею й невдала спроба відвоювати захоплені більшовицькою Росією українські землі 1920 р. Воєнна операція Армії Української Народної Республіки 1921 р.

5.6. Західноукраїнська Народна Республіка.

Утворення й прихід до влади в Східній Галичині Української Національної Ради. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки. Державне будівництво в Західноукраїнській Народній Республіці. Початок українсько-польської війни. Проголошення Акта злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки. Поразка Західноукраїнської Народної Республіки у війні з Польщею.

Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни

6.1. Радянська Україна в 1920 – 1930-х рр.

Становище радянської України на початку 1920-х рр. Запровадження й зміст нової економічної політики. Утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік і остаточна втрата Україною незалежності. Запровадження й зміст політики коренізації. Сталінська модернізація економіки України: зміст і наслідки. Голод 1932 – 1933 рр. Сталінські масові репресії в Україні.

6.2. Західноукраїнські землі в 1920 – 1930-х рр. Карпатська Україна.

Політика польського уряду щодо Східної Галичини й Західної Волині та особливості їх розвитку в складі Польщі. Політика румунського уряду стосовно українських земель і особливості їх розвитку в складі Румунії. Політика чехословацьких властей щодо Закарпаття й особливості його розвитку в складі Чехословаччини в 1920 – 1930-х рр. Надання Закарпаттю автономії. Державне будівництво в Карпатській Україні. Проголошення незалежності й загибель Карпатської України.

6.3. Початок Другої світової війни. Приєднання західноукраїнських земель до УРСР.

Підписання радянсько-німецького договору про ненапад і радянсько-німецької угоди про розподіл сфер впливу в Східній Європі. Напад Німеччини на Польщу. Агресія СРСР проти Польщі. Приєднання Східної Галичини й Західної Волині до УРСР. Територіальні поступки Румунії на користь Радянського Союзу. Приєднання Північної Буковини, Північної та Південної Бессарабії до УРСР. Політика сталінського режиму щодо західноукраїнських земель у 1939 – 1941 рр.

6.4. Напад Німеччини на СРСР. Захоплення України нацистськими військами.

Вторгнення нацистських військ у Радянський Союз. Невдачі Червоної армії в боях на території України 1941 р. й територіальні здобутки нацистських військ. Евакуація промислових підприємств, установ, спеціалістів із УРСР. Невдачі Червоної армії в боях на території України 1942 р. й територіальні здобутки нацистських військ.

6.5. Політика німецьких нацистів на окупованих українських землях. Рух Опору.

Винищення нацистськими окупантами політичних противників, євреїв і циган. Використання жителів окупованих українських земель як дармової

робочої сили. Викачування продовольчих ресурсів із України. Радянський партизанський рух на окупованих українських землях. Діяльність ОУН і УПА.

6.6. Визволення України від нацистських окупантів.

Перемога радянських військ у Сталінградській битві й початок вигнання гітлерівських загарбників з України. Визволення від нацистських окупантів Лівобережної України й Донбасу. Вигнання гітлерівських загарбників із Правобережної, Південної та Західної України. Приєднання Закарпаття до УРСР. Втрати України під час Другої світової війни.

Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. ХХ ст.

7.1. Становище України в 1945 – 1953 рр.

Відбудова української економіки. Рівень життя населення. Голод 1946 – 1947 рр. Ідеологічний наступ сталінського режиму на суспільство. Політичне й соціально-економічне становище Західної України.

7.2. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України у хрущовський період.

Хрущовська "відлига". Передача Криму зі складу РРФСР до складу УРСР. Шістдесятники. Зародження українського дисидентського руху. Хрущовські соціально-економічні перетворення та їхні наслідки для України.

7.3. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України в 1964 – 1985 рр.

Консервативний курс Л. Брежнєва. Політичні лінії П. Шелеста й В. Щербицького. Русифікація України. Український дисидентський рух у другій половині 1960 – 1970-х рр. Уповільнення темпів розвитку економіки УРСР. Соціальні зміни в Україні.

Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі

8.1. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток України в горбачовський період. Здобуття Україною незалежності.

Горбачовські економічні перетворення й погіршення соціально-економічного становища України. Послаблення позицій комуністичної партії. Вихід на політичну арену національно-демократичних організацій. Невдала спроба державного перевороту й проголошення незалежності України.

8.2. Державне будівництво й суспільно-політичний розвиток України в 1991 – 2010-х рр.

Розгортання державотворчого процесу. Становлення владних структур. Конституційний процес. Суспільно-політичне життя в Україні.

8.3. Соціально-економічний розвиток України в 1991 – 2010-х рр.

Перші спроби ринкового реформування економіки й погіршення соціально-економічного становища України. Ринкові економічні реформи Л. Кучми та їхні соціально-економічні наслідки. Соціально-економічне становище України в другій половині 2000 – 2010-х рр.

8.4. Міжнародне становище України в 1991 – 2010-х рр.

Визнання незалежної України іншими державами. Інтеграція України до міжнародних політичних і економічних структур. Взаємини між Україною та іншими державами.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її змістових модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістових модулів. Змістовий модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекційні	семінарські	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби				
Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	9	2	4	3

1	2	3	4	5
Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	9	2	4	3
Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.	8	2	4	2
Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	9	2	4	3
Разом за змістовим модулем 1	35	8	16	11
Змістовий модуль 2. Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)				
Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	9	2	4	3
Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни	9	2	4	3
Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. XX ст.	8	2	4	2
Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі	9	2	6	3
Разом за змістовим модулем 2	37	8	18	11
Разом за дисципліною	72	16	34	22

5. Плани лекцій

Змістовий модуль 1

Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби

Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії

1.1. Найдавніші людські спільноти й перші держави на території України.

1.2. Східні слов'яни в VI – IX ст.

1.3. Виникнення й становлення Давньоруської держави.

- 1.4. Піднесення й розквіт Київської Русі.
- 1.5. Феодальна роздробленість Київської Русі. Монгольська навала.
- 1.6. Галицько-Волинська держава.

Література: основна [1; 2; 4], додаткова [8; 9].

Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.

2.1. Включення українських земель до складу Великого князівства Литовського. Становище українських земель у складі Литовської держави.

2.2. Експансія Польщі на українські землі.

2.3. Українські землі у складі Речі Посполитої.

2.4. Виникнення українського козацтва. Заснування Запорозької Січі та її устрій.

2.5. Роль козацтва в житті України другої половини XV – першої половини XVII ст.

Література: основна [1; 2; 4], додаткова [8; 9].

Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.

3.1. Народний рух під проводом Б. Хмельницького (1648 – 1657 рр.).

3.2. Громадянська війна і поділ козацької України на дві частини (1657 – 1663 рр.).

3.3. Боротьба за возз'єднання козацької України (1663 – 1676 рр.).

Література: основна [1; 2; 4], додаткова [8; 9].

Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.

4.1. Українська державність наприкінці XVII – на початку XVIII ст.

4.2. Занепад і падіння української автономії.

4.3. Правобережна Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.

Література: основна [1; 2; 4], додаткова [8; 9].

Змістовий модуль 2

Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)

Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.

5.1. Колоніальна політика Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій щодо українських земель.

5.2. Український національний рух наприкінці XVIII – на початку XX ст.

5.3. Україна під час Першої світової війни. Утворення й діяльність Центральної Ради.

5.4. Українська Держава.

5.5. Директорія Української Народної Республіки.

5.6. Західноукраїнська Народна Республіка.

Література: основна [1 – 4], додаткова [8; 9].

Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни

6.1. Радянська Україна в 1920 – 1930-х рр.

6.2. Західноукраїнські землі в 1920 – 1930-х рр. Карпатська Україна.

6.3. Початок Другої світової війни. Приєднання західноукраїнських земель до УРСР.

6.4. Напад Німеччини на СРСР. Захоплення України нацистськими військами.

6.5. Політика німецьких нацистів на окупованих українських землях. Рух Опору.

6.6. Визволення України від нацистських окупантів.

Література: основна [1 – 3], додаткова [8; 9].

Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. ХХ ст.

7.1. Становище України в 1945 – 1953 рр.

7.2. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України у хрущовський період.

7.3. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України в 1964 – 1985 рр.

Література: основна [1 – 3], додаткова [8; 9].

Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі

8.1. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток України в горбачовський період. Здобуття Україною незалежності.

8.2. Державне будівництво й суспільно-політичний розвиток України в 1991 – 2010-х рр.

8.3. Соціально-економічний розвиток України в 1991 – 2010-х рр.

8.4. Міжнародне становище України в 1991 – 2010-х рр.

Література: основна [1; 3], додаткова [8; 9].

6. Плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організує дискусію навколо попередньо визначених питань. Студенти мають готуватися до семінарських занять. Підготовка до семінарів є одним із різновидів самостійної роботи. У процесі підготовки до семінарських занять студенти мають опрацьовувати рекомендовану літературу. На кожному семінарському занятті викладач оцінює активність студентів, їхні відповіді на поставлені питання (табл. 6.1), вміння формулювати і висловлювати свою позицію, використовувати нову лексику й нараховує їм бали.

Таблиця 6.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби			
Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	<p style="text-align: center;">Тема семінарського заняття "Витоки українського народу та його державності"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найдавніші людські спільноти на території України. 2. Перші держави на території України. 3. Східні слов'яни в VI – IX ст. <p style="text-align: center;">Тема семінарського заняття "Україна княжої доби та її роль у світовій історії"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення й становлення Давньоруської держави. 2. Піднесення й розквіт Київської Русі. 3. Феодальна роздробленість Київської Русі. Монгольська навала. 4. Галицько-Волинська держава 	4	<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p> <p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	<p style="text-align: center;">Тема семінарського заняття "Україна у складі Литви й Польщі"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Включення українських земель до складу Великого князівства Литовського. Становище українських земель у складі Литовської держави. 2. Експансія Польщі на українські землі 3. Українські землі у складі Речі Посполитої 	4	<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>

1	2	3	4
	<p>Тема семінарського заняття "Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст."</p> <p>1. Виникнення українського козацтва. 2. Заснування Запорозької Січі та її устрій. Роль козацтва в житті України другої половини XV – першої половини XVII ст.</p>		<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.	<p>Тема семінарського заняття "Національно-визвольна й соціальна боротьба українського народу в 1648 – 1657 рр."</p> <p>1. Причини й рушійні сили національно-визвольної та соціальної боротьби 1648 – 1657 рр. 2. Перебіг національно-визвольної й соціальної боротьби в 1648 – 1657 рр. Виникнення української козацької держави.</p> <p>Тема семінарського заняття "Велика Руїна"</p> <p>1. Громадянська війна і поділ козацької України на дві частини (1657 – 1663 рр.). 2. Боротьба за воз'єднання козацької України (1663 – 1676 рр.)</p>	4	<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p> <p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	<p>Тема семінарського заняття "Україна наприкінці XVII – у XVIII ст."</p> <p>1. Українська державність наприкінці XVII – на початку XVIII ст. 2. Занепад і падіння української автономії. 3. Правобережна Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.</p>	4	<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
Змістовий модуль 2. Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)			
Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	<p>Тема семінарського заняття "Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій"</p> <p>1. Колоніальна політика Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій щодо українських земель. 2. Український національний рух наприкінці XVIII – на початку XX ст. 3. Українські землі під час Першої світової війни</p>	4	<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>

1	2	3	4
	<p align="center">Тема семінарського заняття "Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр."</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доба Української Центральної Ради. 2. Доба гетьмана П. Скоропадського. 3. Доба Директорії Української Народної Республіки. 4. Український національний рух у Західній Україні. Західноукраїнська Народна Республіка 		<p>Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
<p>Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни</p>	<p align="center">Тема семінарського заняття "Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.)"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Радянська Україна в 1920 – 1930-х рр. 2. Українські землі у складі Польщі. 3. Українські землі у складі Румунії. 4. Закарпаття у складі Чехословаччини. Карпатська Україна. <p align="center">Тема семінарського заняття "Україна в роки Другої світової війни"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Початок Другої світової війни. Приєднання західноукраїнських земель до УРСР. 2. Напад Німеччини на СРСР. Захоплення України нацистськими військами. 3. Політика німецьких нацистів на окупованих українських землях. Рух Опору. Визволення України від нацистських окупантів 	4	<p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p> <p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>
<p>Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. XX ст.</p>	<p align="center">Тема семінарського заняття "Україна в 1945 – 1953 рр."</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відбудова економіки України. Голод 1946 – 1947 рр. 2. Ідеологічний наступ сталінського режиму на суспільство. 3. Політичне й соціально-економічне становище Західної України. <p align="center">Тема семінарського заняття "Україна в 1953 – 1985 рр."</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України у хрущовський період. 2. Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України в 1964 – 1985 рр. 	4	<p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p> <p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>

1	2	3	4
<p>Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі</p>	<p>Тема семінарського заняття "Національно-державне відродження українського народу"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток України в горбачовський період. Здобуття Україною незалежності. 2. Державне будівництво й суспільно-політичний розвиток України в 1991 – 2010-х рр. 3. Соціально-економічний розвиток України в 1991 – 2010-х рр. <p>Тема семінарського заняття "Незалежна Україна в сучасному світі"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визнання незалежної України іншими державами. 2. Інтеграція України до міжнародних політичних і економічних структур. 3. Взаємини між Україною та іншими державами 	6	<p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p> <p>Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]</p>

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої студент виконує навчальні завдання самостійно.

Мета СРС – сприяння засвоєнню програмного матеріалу й формуванню компетентностей.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, визначається навчальним планом і становить 31 % (22 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (72 години). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; вивчення основних термінів і понять за темами навчальної дисципліни; підготовку до семінарських занять; підготовку есе за обраною темою; підготовку презентації за обраною темою; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до колоквиуму; підготовку до підсумкової контрольної роботи.

Важливою умовою успішного засвоєння матеріалу програмного матеріалу є самостійна робота студентів з рекомендованою літературою.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби				
Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	3	Перевірка виконання завдань	Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]
Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	3	Перевірка виконання завдань	Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]
Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	2	Перевірка виконання завдань	Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]

1	2	3	4	5
Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарського заняття, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики, підготовка до колоквіуму	3	Перевірка виконання завдань	Основна: [1; 2; 4]. Додаткова: [8; 9; 12]
Усього за змістовим модулем 1		11		
Змістовий модуль 2 Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)				
Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	3	Перевірка виконання завдань	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]
Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	3	Перевірка виконання завдань	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]
Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. XX ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	2	Перевірка виконання завдань	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]

1	2	3	4	5
Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики, підготовка есе за обраною темою, підготовка презентації за обраною темою, підготовка до підсумкової контрольної роботи	3	Перевірка виконання завдань, оцінка есе, презентації, підсумкової контрольної роботи	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 9; 12]
Усього за змістовим модулем 2		11		
Усього за дисципліною		22		

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії

1. Коли на території України з'явилися найдавніші люди?
2. Що є первісним людським стадом?
3. Назвіть основні заняття архантропів.
4. Коли на території України з'явилися кроманьйонці?
5. Яка людська спільнота прийшла на зміну первісному стаду?
6. Коли існувала трипільська культура?
7. Коли в степах Північного Причорномор'я з'явилися скіфи?
8. Коли скіфський племінний союз перетворився на державу?
9. Коли в степах Північного Причорномор'я з'явилися сармати?
10. Скільки століть сармати панували в українських степах?
11. Коли на північному узбережжі Чорного моря виникли грецькі міста-держави?
12. Яка держава виникла на північному узбережжі Чорного моря в 480 р. до н. е.?
13. Який регіон був прабатьківщиною слов'ян?
14. На які гілки розпався слов'янський етнос унаслідок розселення слов'ян по Європі в V – VII століттях?

15. Які східнослов'янські племена жили на території України?
16. Коли на східнослов'янських землях з'явилися племінні князівства?
17. Коли виникла Київська Русь?
18. На який час припало становлення Давньоруської держави? Які князі правили нею в цей період?
19. Коли Київська Русь досягла розквіту? Які князі правили нею в цей період?
20. Коли Володимир Великий запровадив на Русі християнство? Які наслідки мало запровадження християнства?
21. Якому князю приписують створення першого писаного зводу законів Київської Русі? Як називався перший писаний звід законів?
22. Назвіть основну галузь економіки Київської Русі.
23. Хто відновив єдність Київської Русі на початку XII ст.?
24. Коли Київська Русь остаточно роздробилася на окремі князівства?
25. Коли монголи завоювали Південно-Західну Русь?
26. До якого часу українські землі перебували під владою Золотої Орди?
27. Коли виникло Галицько-Волинське князівство? Хто був його першим правителем?
28. Коли Галицько-Волинська держава досягла розквіту? Хто правив нею в цей час?
29. Чийм васалом стало Галицько-Волинське князівство в 40-х рр. XIII ст.?
30. Хто був останнім правителем Галицько-Волинської держави?

Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.

1. Які українські землі входили до складу Великого князівства Литовського?
2. Коли між Литвою і Польщею було укладено Кревську унію?
3. Чи були реалізовані умови Кревської унії?
4. Коли між Литвою і Польщею було укладено Городельську унію?
5. Хто такі шляхтичі?
6. Які удільні князівства існували на українських землях у складі Великого князівства Литовського в XV ст.?
7. Який український край підпав під владу Польщі в XIV ст.?
8. Коли виникло Кримське ханство?

9. Чиїм васалом стало Кримське ханство в 1475 р.?
10. Коли між Польщею і Литвою було укладено Люблінську унію?
11. Які українські землі перейшли від Великого князівства Литовського до Польщі внаслідок укладення Люблінської унії?
12. Як змінилося становище українських селян після укладення Люблінської унії?
13. Яку церкву було створено в 1596 р.?
14. Коли сформувався козацький стан?
15. Хто такі реєстрові козаки?
16. Коли було засновано Запорозьку Січ?
17. За якими законами жили козаки в Запорозькій Січі?

Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.

1. Коли розпочалося повстання під проводом Б. Хмельницького?
2. Як називалася українська козацька держава?
3. Який договір уклав Б. Хмельницький з польським урядом у 1649 р.?
4. Який договір уклав Б. Хмельницький з польським урядом у 1651 р.?
5. Який договір було укладено між Україною й Росією в 1654 р.?
6. Хто став гетьманом після смерті Б. Хмельницького в 1657 р.?
7. Який договір уклав І. Виговський з польським урядом в 1658 р.?
8. Хто став гетьманом після зречення гетьманства І. Виговським в 1659 р.?
9. Хто став гетьманом Правобережної України в 1663 р.?
10. Хто став гетьманом Лівобережної України в 1663 р.?
11. Хто став гетьманом Правобережної України в 1665 р.?
12. Коли між Польщею і Росією було укладено Андрусівське перемир'я?
13. Яка частина козацької України мала відійти до Росії за умовами Андрусівського перемир'я?
14. Коли П. Дорошенко об'єднав Правобережжя й Лівобережжя?
15. Коли закінчилася козацька революція?

Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.

1. Куди перемістився центр політичного життя України наприкінці XVII ст.?
2. Хто став гетьманом Лівобережної України в 1687 р.?
3. Чому І. Мазепа перейшов на бік шведського короля Карла XII під час Північної війни?

4. Який договір уклав І. Мазепа з Карлом XII у 1709 р.?
5. Яка велика група українського населення підтримала І. Мазепу після його переходу на бік Карла XII?
6. Хто став гетьманом Лівобережної України в 1708 р.?
7. Який адміністративний орган управляв Гетьманщиною в 1722 – 1727 рр.?
8. Хто став гетьманом Лівобережної України в 1727 р.?
9. Який адміністративний орган управляв Гетьманщиною в 1734 – 1750 рр.?
10. Хто був останнім гетьманом Лівобережної України?
11. Який адміністративний орган управляв Гетьманщиною після скасування царицею Катериною II поста гетьмана в 1764 р.?
12. Коли було остаточно ліквідовано Запорозьку Січ?
13. Хто такі гайдамаки?
14. Який український край підпав під владу Росії внаслідок поділів Речі Посполитої?
15. Які українські землі підпали під владу Австрії наприкінці XVIII ст.?

**Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій.
Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.**

1. Які українські землі входили до складу Російської імперії наприкінці XVIII – на початку XX ст.?
2. Які українські землі входили до складу Австрійської (Австро-Угорської) імперії наприкінці XVIII – на початку XX ст.?
3. Коли було скасовано кріпосне право на західноукраїнських землях?
4. Чи поліпшилось економічне становище західноукраїнських селян після скасування кріпосного права?
5. Коли російський уряд скасував кріпосне право?
6. Чи поліпшилось економічне становище східноукраїнських селян після скасування кріпосного права?
7. Які українські регіони стали під кінець XIX ст. найрозвинутішими індустріальними регіонами Російської імперії?
8. Коли виникло Кирило-Мефодіївське товариство?
9. Як називалася створена в 1848 р. у Львові українська політична організація?
10. Коли виникли перші українські політичні партії?
11. Скільки українців воювало в російській армії під час Першої світової війни?

12. Скільки українців воювало в австро-угорській армії під час Першої світової війни?

13. Як називалася створена на початку Першої світової війни з ініціативи Головної Української Ради українська військова частина?

14. Коли було створено Українську Центральну Раду? Хто став її головою?

15. Коли Українська Центральна Рада проголосила автономію України?

16. Як називався створений Українською Центральною Радою український уряд?

17. Яка політична партія захопила владу в Росії в жовтні 1917 р.? Хто стояв на чолі цієї партії?

18. Коли Українська Центральна Рада проголосила утворення Української Народної Республіки?

19. Коли Українська Центральна Рада проголосила незалежність Української Народної Республіки?

20. Коли консервативні сили на чолі з П. Скоропадським повалили Українську Центральну Раду? Яка держава прийшла на зміну Українській Народній Республіці після повалення консервативними силами Центральної Ради?

21. Яку внутрішню і зовнішню політику проводив П. Скоропадський?

22. Коли й для чого було створено Директорію? Хто був першим головою Директорії?

23. Хто був другим головою Директорії?

24. З якою державою уклала військовий союз Українська Народна Республіка 24 квітня 1920 р.?

25. Коли було створено Українську Національну Раду?

26. Як називався створений Українською Національною Радою український уряд?

27. Коли Українська Національна Рада проголосила утворення Західноукраїнської Народної Республіки?

28. Як називалися збройні сили Західноукраїнської Народної Республіки?

29. Хто був президентом Західноукраїнської Народної Республіки?

30. З якою державою воювала Західноукраїнська Народна Республіка в 1918 – 1919 рр.?

31. Коли було проголошено Акт злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки?

Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни

1. Що було головним елементом політики "воєнного комунізму"?
2. Коли більшовицька партія перейшла від політики "воєнного комунізму" до нової економічної політики?
3. Коли було створено Союз Радянських Соціалістичних Республік? Які республіки ввійшли до його складу?
4. Як називався український варіант політики коренізації?
5. Що було головним елементом сталінської модернізації економіки?
6. Що таке колективізація?
7. Яких селян піддав репресіям сталінський режим у 1930 р.?
8. Що спричинило голод 1932 – 1933 рр.?
9. Скільки українських селян померло від голоду в 1932 – 1933 рр.?
10. Які українські землі входили до складу Польщі в 20 – 30-х рр. ХХ ст.?
11. Яку політику проводив польський уряд щодо українських земель у 20 – 30-х рр. ХХ ст.?
12. Які українські землі входили до складу Румунії в 20 – 30-х рр. ХХ ст.?
13. Яку політику проводив румунський уряд щодо українських земель у 20 – 30-х рр. ХХ ст.?
14. Коли Закарпаття ввійшло до складу Чехословаччини?
15. Яку політику проводив уряд Чехословаччини щодо Закарпаття в 20 – 30-х рр. ХХ ст.?
16. Як називалися збройні сили Карпатської України?
17. Коли було проголошено незалежність Карпатської України? Хто став її президентом?
18. Яка держава окупувала Закарпаття в 1938 – 1939 рр.?
19. Які угоди уклали СРСР і Німеччина 23 серпня 1939 р.?
20. Коли розпочалася Друга світова війна? На яку державу напала нацистська Німеччина?
21. Коли СРСР напав на Польщу?
22. Які українські землі ввійшли до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Української Радянської Соціалістичної Республіки в 1939 р.?
23. Які українські землі ввійшли до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Української Радянської Соціалістичної Республіки в 1940 р.?

24. Хто стояв на чолі ОУН-Б?
25. Хто стояв на чолі ОУН-М?
26. Коли Німеччина та її союзники напали на СРСР?
27. Що було основною причиною поразок Червоної армії на початку війни СРСР з Німеччиною?
28. Яку політику проводили нацисти на окупованих українських землях?
29. Що проголосила ОУН-Б після захоплення німецькими військами Львова 30 червня 1941 року?
30. Яку армію створила ОУН-Б під час Другої світової війни? За що боролася ця армія?
31. Коли розпочалося визволення України від нацистських окупантів?
32. Коли закінчилося визволення України від нацистських окупантів?
33. Який договір уклали СРСР і Чехословаччина 29 червня 1945 року?
34. Коли закінчилася Друга світова війна?
35. Яких втрат зазнала Україна під час Другої світової війни?

Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. ХХ ст.

1. Що дозволило швидко відбудувати промисловість після визволення України від нацистських окупантів?
2. Скільки українських селян померло від голоду в 1946 – 1947 рр.?
3. Які організації протистояли спробам сталінського режиму привести у відповідність із радянською системою західних українців?
4. Коли ОУН і УПА перестали існувати на західноукраїнських землях як організації?
5. Якими методами проводилася колективізація в Західній Україні?
6. Які соціальні зміни спричинила індустріалізація в Західній Україні?
7. Чому М. Хрущов передав Україні Крим?
8. Хто такі шістдесятники?
9. Що було головною метою Української робітничо-селянської спілки?
10. Як розвивалося сільське господарство України за М. Хрущова?
11. Як розвивалася промисловість України за М. Хрущова?
12. Яким був рівень життя українців за М. Хрущова?
13. Хто був головою Комуністичної партії України в 1963 – 1972 рр.?
14. Хто став головою Комуністичної партії України в 1972 р.?
15. Якими методами радянське керівництво русифікувало Україну?
16. Коли виникла Українська Гельсінська група?

17. Як розвивалася промисловість України за Л. Брежнєва?
18. Як розвивалося сільське господарство України за Л. Брежнєва?
19. Які соціальні зміни сталися в Україні за Л. Брежнєва?

Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі

1. Коли сталася катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції?
2. Як розвивалась економіка України за М. Горбачова?
3. Коли виник Народний рух України?
4. Коли й за чиєю ініціативою Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки ухвалила Декларацію про державний суверенітет України?
5. Коли Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки ухвалила Акт проголошення незалежності України?
6. Коли відбувся всеукраїнський референдум на підтвердження Акта проголошення незалежності України?
7. Кого було обрано Президентом України в 1991 р.?
8. Скільки держав визнали незалежну Україну під кінець 1992 р.?
9. Які державні символи має Україна?
10. Який орган здійснює законодавчу владу в Україні?
11. Коли було ухвалено Конституцію незалежної України?
12. Кого було обрано Президентом України в 1999 р.?
13. Коли було створено партійний блок "Наша Україна"?
14. Які акції дістали назву "Помаранчева революція"?
15. Кого було обрано Президентом України в 2004 р.?
16. Кого було обрано Президентом України в 2010 р.?
17. Які економічні перетворення було проведено за Л. Кучми?
18. Що спричинило різкий обвал української економіки в 2008 – 2009 рр.?
19. Скільки людей проживало в Україні в 1991 р.? Скільки людей проживало в Україні в 2011 р.?
20. Коли Україна стала членом Організації з безпеки і співробітництва в Європі?
21. Коли Україна стала членом Ради Європи?
22. Коли Україна вступила до Світової організації торгівлі?
23. Що було пріоритетним напрямом зовнішньої політики України в 1991 – 2000-х рр.?

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за встановленим графіком. Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

1) **індивідуальні заняття**, які проводяться з окремими студентами для підвищення рівня їхньої підготовки. Вони передбачають:

виконання завдань базового рівня тими студентами, які пропустили семінарські заняття або мають слабкі знання з певних тем;

виконання завдань підвищеної складності тими студентами, що мають високий рівень знань і прагнуть глибше вивчити тему;

2) **консультації**, під час яких студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання.

Консультації проводяться за окремими темами дисципліни, за змістовими модулями, за всією дисципліною (перед написанням підсумкової контрольної роботи), стосовно підготовки есе й презентації.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування таких технологій: лекції з використанням презентацій у форматі PowerPoint, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки (табл. 9.1).

Таблиця 9.1

Розподіл методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування методів
1	2
Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, семінар-дискусія
Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, робота в малих групах

1	2
Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, семінар-дискусія
Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, робота в малих групах, мозкова атака
Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, семінар-дискусія
Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни	Лекція проблемного характеру з питання "Методи опису невизначеності"
Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. XX ст.	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, робота в малих групах
Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі	Лекція з використанням презентації у форматі PowerPoint, робота в малих групах, мозкова атака

Лекції з використанням презентацій у форматі PowerPoint – один із найважливіших елементів навчання іноземних студентів. Вони передбачають засвоєння студентами інформації не тільки через слух, а й через зір.

Семінари-дискусії передбачають обмін учасників думками з питань, які винесені на обговорення, а також розвивають мислення, допомагають формувати й висловлювати свої думки.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює додаткові можливості для співпраці студентів, зокрема плідного обміну думками, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб сформувати й висловити якомога більшу кількість думок за дуже обмежений проміжок часу, обговорити й здійснити їх селекцію.

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 75 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати залік, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться після вивчення перших чотирьох тем і має на меті *інтегровану* оцінку результатів досягнення студентом матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий контроль, що проводиться у формі заліку.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- оцінка роботи на лекційних заняттях;
- оцінка роботи на семінарських заняттях;
- оцінка виконання завдань за темами;
- перевірка есе за обраною темою;
- перевірка презентації за обраною темою.

Модульний контроль проводиться у формі колоквіуму. **Колоквіум** являє собою проміжний міні-екзамен.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Бали, отримані за виконання завдань підсумкової контрольної роботи (максимальна кількість балів – 25), додаються до балів, отриманих у ході здійснення поточного й модульного контролю.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських занять проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- розуміння проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу;
логічність усних і письмових відповідей, обґрунтованість позицій,
глибина висновків;
правильність мови.

Максимальна кількість балів нараховується за умови, що здобутки студента повністю відповідають усім зазначеним критеріям. Невідповідність критеріям зумовлює зменшення кількості балів.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: вміння знаходити потрібну інформацію, здатність сприймати почерпнуту з рекомендованої літератури інформацію, формувати й висловлювати власний погляд, застосовувати новозасвоєну лексику.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність усвідомити обрану для дослідження проблему;
вміння знаходити й працювати з джерелами та літературою;
самостійність виконання роботи;
чіткість структури роботи;
логічність викладу думок;
обґрунтованість висновків;
правильність мови;
оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни здійснюється на підставі заліку. Його невід'ємною складовою є підсумкова контрольна робота. Завданням підсумкової контрольної роботи є перевірка засвоєння студентом усього програмного матеріалу, осягнення зв'язків між окремими темами та змістовими модулями, вміння використовувати засвоєну лексику тощо.

В умовах реалізації компетентнісного підходу підсумкова контрольна робота дозволяє визначити рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен білет підсумкової контрольної роботи включає два стереотипних, два діагностичних та одне евристичне завдання, виконання яких оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Якщо навчальні досягнення студента, який був відсутній з поважних причин, підтверджених документально, не були оцінені під час проведення поточного й модульного контролю, вони можуть бути оцінені у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент **не може бути допущений** до написання підсумкової контрольної роботи, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного й модульного контролю, становить менше 35. За таких обставин студенту потрібно добрати залікових балів.

Студента слід **уважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами заліку, дорівнює або перевищує 60. У ході поточного й модульного контролю впродовж семестру студент має отримати не менше 35 балів, за виконання завдань підсумкової контрольної роботи – не менше 25. Сумарний результат у балах заноситься у *залікову "Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни.

У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково складає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку наступного семестру. Якщо студент повторно не набирає потрібної кількості балів, декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін наступного перескладання заліку. За результатами своєї роботи комісія відповідно до чинного законодавства ухвалює рішення: "зараховано" – студент може навчатися далі за графіком навчального процесу, "не зараховано" – студент повинен повторно вивчати навчальну дисципліну протягом наступного навчального семестру (вивчення має бути самостійним).

Зразок білета підсумкової контрольної роботи

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"

Напрямок підготовки: 6.030504 "Економіка підприємства"

Семестр II

Навчальна дисципліна "Історія України"

БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (стереотипне, 1 рівня складності).

Виберіть племена, які з'явилися в степах Північного Причорномор'я в VII ст. до н. е. Зазначте, коли створений ними племінний союз перетворився на державу.

Бужани, волиняни, древляни, печеніги, половці, поляни, сармати, скіфи, сіверяни.

Завдання 2 (стереотипне, 1 рівня складності).

Випишіть ті українські землі, які на початку XIX ст. перебували під владою Австрійської імперії. Зазначте, за яких обставин вони підпали під владу Австрії.

Закарпаття, Лівобережна Україна, Північна Буковина, Південна Україна, Правобережна Україна, Східна Галичина, Слобідська Україна.

Завдання 3 (діагностичне, 2 рівня складності).

Чим було зумовлене та які наслідки мало для України укладення Люблінської унії?

Завдання 4 (діагностичне, 2 рівня складності).

Чим було зумовлене та які наслідки мало запровадження нової економічної політики в Україні?

Завдання 5 (евристичне, 3 рівня складності).

Розкрийте суперечливість соціально-економічного розвитку України в 1991 – 2010-х рр.

Затверджено на засіданні

кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Протокол №___ від "___" _____ 20___ р.

Зав. кафедри _____ Викладач _____.

Підсумкова оцінка за контрольну роботу становить суму балів, нарахованих за виконання всіх завдань роботи. Оцінювання відповіді на кожне питання здійснюється викладачем у залежності від його складності. Бездоганні відповіді на обидва питання першого рівня приносять 8 балів, бездоганні відповіді на обидва питання другого рівня – 10 балів, бездоганна відповідь на питання третього рівня приносить 6 балів.

Під час перевірки підсумкових контрольних робіт використовується система оцінювання, наведена в табл. 10.1.

**Система оцінювання виконання завдань
підсумкової контрольної роботи**

Критерії оцінювання	Відповіді на питання першого рівня	Відповіді на питання другого рівня	Відповідь на питання третього рівня
1	2	3	4
Безпомилкове наведення фактів і дат. Добре розкрито причинно-наслідкові зв'язки історичного явища. Відповідь на евристичне питання логічна й добре аргументована, продемонстровано обізнаність з літературою, вміння проводити історичні порівняння. Мова правильна, використано засвоєну у ході вивчення дисципліни лексику	8	10	6
Не всі наведені факти прив'язані до історичної хронології. Причинно-наслідкові зв'язки викладені докладно. Відповідь на евристичне питання логічна й добре аргументована, продемонстровано обізнаність з літературою, вміння проводити історичні порівняння. Прикінцеві висновки не розгорнуті. Мова правильна, використано засвоєну у ході вивчення дисципліни лексику	7	10	5
Не всі факти прив'язані до історичної хронології або відповіді містять незначні помилки. У відповідях на питання другого рівня розкрито не всі причини або наслідки. На рівні виконання евристичного завдання продемонстровано посередню обізнаність з літературою, не всі причинно-наслідкові зв'язки розкрито, проведені історичні порівняння непереконливі, висновки не розгорнуті. Мова правильна	7	8	4
Неточні відповіді при наведенні фактів і дат. Наявні помилки при визначенні причинно-наслідкових зв'язків. Відповідь розгорнута, але продемонстровано слабку обізнаність з літературою, проведені історичні порівняння непереконливі, висновки не розгорнуті. Мова правильна	7	7	4
Наявні помилки при наведенні фактів і дат. Неповно розкриті або наявні помилки при визначенні причинно-наслідкових зв'язків. Відповідь на евристичне питання подано в межах лекційного курсу, стислі висновки. Допущені граматичні та стилістичні помилки	6	6	3

1	2	3	4
Наявні значні помилки при наведенні фактів і дат. Неповно розкриті або наявні помилки при визначенні причинно-наслідкових зв'язків. Відповідь на евристичне питання подано в межах лекційного курсу, стислі висновки. Допущені граматичні та стилістичні помилки	4	6	3
Наявні численні значні помилки при наведенні фактів і дат. Причинно-наслідкові зв'язки розкриті частково. Відповідь на евристичне питання хибує на брак аргументованості та логічності. Висновки відсутні. Допущено багато граматичних і стилістичних помилок	3	5	2
Наявні численні значні помилки при наведенні фактів і дат. Окремі завдання не виконані. Продемонстровано намагання підмінити розкриття причинно-наслідкових зв'язків висвітленням перебігу подій. Відповідь на евристичне питання хибує на брак аргументованості та логічності. Висновки відсутні. Допущено багато граматичних і стилістичних помилок	2	4	2
Наявні численні значні помилки при наведенні фактів і дат. Окремі завдання не виконані. У відповідях на питання другого рівня зовсім не розкриті причини або наслідки. Продемонстровано намагання підмінити розкриття причинно-наслідкових зв'язків висвітленням перебігу подій. Евристичне питання розкрито частково, причини і передумови історичного явища не розкриті, виклад позбавлений аргументації конкретними фактами й датами. Висновки відсутні. Робота хибує на численні граматичні помилки й стилістичні огріхи	1	3	1
Окремі завдання не виконано. Викладені знання мають фрагментарний характер або не стосуються наявних у білеті питань. Робота хибує на численні граматичні помилки й стилістичні огріхи	0	2	1
Завдання не виконано	0	0	0

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості компетентностей студентів наведена в табл. 11.1.

Система оцінювання рівня сформованості компетентностей

Компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання				Рівень сформованості компетентностей	
							Форми контролю	Макс. бал 100
1	2	3	4				5	6
Змістовий модуль 1. Україна в давнину, за часів середньовіччя й ранньомодерної доби								
Визначати витоки українського народу та його державності, особливості розвитку України за княжої доби та її роль у світовій історії	1	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Витоки українського народу та його державності	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2	
	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	Оцінка роботи на лекції	1	
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна княжої доби та її роль у світовій історії	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	
		СРС	2	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2	
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна у складі Литви й Польщі	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	
Визначати особливості розвитку українських земель у складі Литви й Польщі, генезу українського козацтва та його роль у житті України другої половини XV – першої половини XVII ст.	3	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна у складі Литви й Польщі	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2	
	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Україна у складі Литви й Польщі. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	Оцінка роботи на лекції	1	
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	
		СРС	2	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2	
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Українське козацтво в другій половині XV – першій половині XVII ст.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1	

1	2	3	4		5	6	
Визначати політичні, соціальні й економічні зміни, які відбулися на українських землях у середині XVII ст.	5	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Національно-визвольна й соціальна боротьба українського народу в 1648 – 1657 рр.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
	6	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Козацька революція середини XVII ст.	Оцінка роботи на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Велика Руїна	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
	Визначати стан вище української державності й особливості розвитку Правобережної України наприкінці XVII – у XVIII ст.	7	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	Оцінка участі в обговоренні питань теми
8		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
8		Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	Оцінка роботи на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Колоквіум	Перевірка виконання завдань	11
		СРС	2	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
Змістовий модуль 2. Україна в новий та новітній час (XIX – початок XXI ст.)							
Визначати особливості розвитку українських земель у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій, політичні, соціальні й економічні зміни, які відбулися на українських землях у 1917 – 1921 рр.	9	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
		Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	Оцінка роботи на лекції	1
	10	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	2	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2

1	2	3	4		5	6	
Визначати особливості розвитку радянської України й західноукраїнських земель у міжвоєнний період, становища України під час Другої світової війни	11	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.)	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Міжвоєнний період історії українського народу (1921 – 1939 рр.). Україна в роки Другої світової війни	Оцінка роботи на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна в роки Другої світової війни	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	2	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
	Визначати особливості суспільно-політичного й соціально-економічного розвитку України в другій половині 1940-х – на початку 1980-х рр.	13	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна в 1945 – 1953 рр.	Оцінка участі в обговоренні питань теми
СРС			1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
14		Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. ХХ ст.	Оцінка роботи на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Україна в 1953 – 1985 рр.	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2

1	2	3	4		5	6	
Визначати характерні риси національно-державного відродження українського народу та особливості становища України в сучасному світі	15	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Національно-державне відродження українського народу	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури. Підготовка есе	Перевірка виконання завдань	5
	16	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі	Оцінка роботи на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття. Незалежна Україна в сучасному світі	Оцінка участі в обговоренні питань теми	1
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури. Підготовка презентації	Перевірка виконання завдань	6
	17	Ауд.	2	Семінарське заняття	Підсумкова контрольна робота	Перевірка контрольної роботи	25
		СРС	1	Підготовка до занять	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури	Перевірка виконання завдань	2
	Всього годин		72	Максимальна кількість балів з дисципліни			100
				з них			
				поточний контроль			75
			підсумковий контроль			25	

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумкова контрольна робота (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 1				25	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	7	7	7	7	7	16		
Колоквіум									
10									

Примітка. T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Таблиця 11.3

Розподіл балів за тижнями

Теми		лекції	семінарські заняття	завдання за темами	колоквіум	есе	презентація	підсумкова контрольна робота	Σ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тема 1	1 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	2 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4
Тема 2	3 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	4 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4
Тема 3	5 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	6 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4
Тема 4	7 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	8 тиждень	1	1	2	10	–	–	–	14
Тема 5	9 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	10 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4

Закінчення табл. 11.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тема 6	11 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	12 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4
Тема 7	13 тиждень	–	1	2	–	–	–	–	3
	14 тиждень	1	1	2	–	–	–	–	4
Тема 8	15 тиждень	–	1	2	–	3	–	–	6
	16 тиждень	1	1	2	–	–	4	–	8
Тема 9	17 тиждень	–	1	2	–	–	–	24	27
	Σ	8	17	34	10	3	4	24	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку	для недиференційованого заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Воронянский А. В. История Украины : учеб. пособ. для школьников и студентов / А. В. Воронянский. – Х. : Парус, 2004. – 503 с.
2. Субтельный О. Украина : история / О. Субтельный ; пер. с англ. В. Звиняцковского, Г. Касьянова. – К. : Либідь, 1994. – 736 с.
3. Тексты и задания по новейшей истории Украины для иностранных студентов с начальным уровнем языковой подготовки / [сост. В. Н. Мацюцкий]. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2012. – 36 с.
4. Тексты и задания по учебной дисциплине "История Украины" для студентов-иностранцев (граждан государств дальнего зарубежья) I курса / [сост. В. Н. Мацюцкий]. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2008. – 96 с.

12.2. Додаткова

5. Воронова Л. Н. Украина : учеб. пособ. для иностр. граждан подгот. отделения / Л. Н. Воронова. – Х. : Харьк. гос. акад. культуры, 2002. – 64 с.
6. Губарев В. К. История Украины : конспект лекций для студентов и преподавателей / В. К. Губарев. – Донецк : БАО, 2006. – 381 с.
7. История Украины : курс лекций / [В. М. Духопельников, М. З. Бердута, С. А. Наумов и др.] ; под ред. Н. Н. Олейника. – Х. : Консум, 2002. – 366 с.
8. История Украины : учеб. пособ. / [Р. Д. Лях, В. И. Изюмов, Ю. Н. Красноносков и др.] ; под общ. ред. Р. Д. Ляха. – 3-е изд., перераб. и доп. – Донецк : Центр подготовки абитуриентов, 2004. – 424 с.
9. Радченко Л. А. История Украины / Л. А. Радченко, В. И. Семененко ; под ред. М. И. Бондаренко. – К. : Радіоаматор, 2004. – 520 с.
10. Савченко Н. Н. История Украины : учеб. пособ. : [для иностр. студентов фармацевт. вузов] / Н. Н. Савченко. – Х. : Укр. фармацевт. акад., 1995. – 118 с.
11. Семененко В. И. История Украины с древнейших времен до наших дней / В. И. Семененко, Л. А. Радченко. – 3-е изд., испр. и доп. – Х. : Торсинг, 2003. – 480 с.
12. Словарь-справочник по истории Украины для иностранных студентов / [сост. Л. В. Баличева, В. Н. Мацюцкий] . – Х. : Изд. ХНЭУ, 2013. – 28 с.

12.3. Інформаційні ресурси

13. История Украины в вопросах и ответах : метод. комплекс для организации самостоят. работы иностр. студентов [Электронный ресурс] / [сост. В. А. Василенко, Л. Г. Ватченко, И. А. Кочергин и др.]. – Днепропетровск : Нац. горный ун-т, 2013. – 46 с. – Режим доступа : http://ipt.nmu.org.ua/ru/student/history-of-ukraine_1.php.

14. История Украины : конспект лекций для иностр. студентов [Электронный ресурс] / [сост. В. И. Николаенко, Л. П. Савченко, И. В. Дворкин]. – Х. : НТУ "ХПИ", 2013. – 73 с. – Режим доступа : <http://web.kpi.kharkov.ua/history/wp-content/uploads/sites/68/2013/03/Istoriya-Ukrainy-dlya-inostrannyh-studentov.pdf>.

15. История Украины : конспект лекций для студентов-иностранцев [Электронный ресурс] / [Е. В. Перегуда, В. П. Макогон, А. В. Тороп и др.]. – К. : Киев. нац. ун-т стр-ва и архитектуры, 2013. – 56 с. – Режим доступа : http://www.knuba.edu.ua/doc/politic/motod_inozem.pdf.

16. История Украины : учеб. для иностр. студентов высш. учеб. заведений [Электронный ресурс] / [Г. Д. Казьмирчук, В. И. Гусев, В. П. Капелюшный и др.] ; под ред. Г. Д. Казьмирчука. – К. : Издат.-полигр. центр "Киев. ун-т", 2010. – 631 с. – Режим доступа : http://www.history.univ.kiev.ua/humanitary/book_rus.pdf.

17. Робак И. Ю. История Украины : учеб. пособие для иностр. студентов [Электронный ресурс] / И. Ю. Робак. – Х. : ХНМУ, 2011. – 146 с. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/History/history_ukraine/index.php.

12.4. Методичне забезпечення

18. Методические рекомендации к выполнению самостоятельной работы по учебной дисциплине "История Украины" для студентов-иностранцев (граждан государств дальнего зарубежья) I курса всех специальностей всех форм обучения / [сост. В. Н. Мацюцкий]. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2007. – 44 с.

19. Методические рекомендации к семинарским занятиям по учебной дисциплине "История Украины" для иностранных студентов всех специальностей дневной формы обучения / [сост. Н. А. Свиначенко]. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2012. – 108 с.

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Плани лекцій.. ..	14
6. Плани семінарських занять	17
7. Самостійна робота	20
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики	23
8. Індивідуально-консультативна робота	31
9. Методи навчання	31
10. Методи контролю	33
11. Розподіл балів, які отримують студенти	38
12. Рекомендована література.....	45
12.1. Основна	45
12.2. Додаткова	45
12.3. Інформаційні ресурси.....	46
12.4. Методичне забезпечення	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"**

**для іноземних студентів усіх напрямів підготовки
денної форми навчання**

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Баличева** Лариса Вікторівна
Мацюцький Віктор Миколайович

Відповідальний за випуск *Черемська О. С.*

Редактор *Бутенко В. О.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2015 р. Поз. № 16 ЕВ. Обсяг 48 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*